

Miljøstyrelsen

Organisation & Jura
J.nr. MST-109-00034
Ref. Aki/jebbs
Den 29. maj 2008

Orientering til Folketinget om

3. partsmøde under Århuskonventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet den 11- 13. juni 2008

Baggrund

Konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet blev underskrevet på Århuskonferencen den 25. juni 1998.

Konventionen er en aftale under FNs Økonomiske Kommission for Europa (UN ECE, som består af europæiske lande, herunder øst- og centraleuropæiske lande og tidligere sovjetstater, samt af historiske årsager USA og Canada). På nuværende tidspunkt er der 41 parter til konventionen herunder EU og Danmark.

Det 3. partsmøde under Århuskonventionen (MOP3) finder sted den 11.-13. juni 2008 i Riga, Letland.

I den danske delegation deltager 2 medarbejdere fra Miljøstyrelsen.

Højniveaudelens indhold

Højniveaudelen af mødet vil blive holdt på mødets sidste dag, hvor særlig konventionens 10 års fødselsdag vil blive fejret. I tilknytning hertil vil de hidtidige resultater og erfaringer og fremtidige hovedudfordringerne ved implementeringen af konventionen og den globale og regionale udvikling af princip 10 om inddragelse af offentligheden i miljøspørgsmål under Rio Deklarationen blive drøftet i to paneldiskussioner.

Protokollen om et elektronisk forureningsregister (PRTR) under Århuskonventionen vil blive drøftet i en panel diskussion og på baggrund af denne, forventes der vedtaget en udtalelse, der skal tilskynde til en hurtig ratifikation, således at protokollen kan træde i kraft snarest.

På partsmødet vil der på baggrund af bl.a. paneldiskussionerne blive vedtaget en minister erklæring (Riga-erklæringen)

Indholdsmæssige emner

Mødets vigtigste emner for Danmark er:

1. En langsigtet strategisk plan for det videre arbejde under konventionen.
2. Riga-erklæringen
3. Protokollen om et elektronisk forureningsregister (PRTR)
4. Adgang til klage og domstolsprøvelse
5. Implementeringsrapporter
6. Overholdelseskomitéen

Nedenfor følger en gennemgang af de væsentligste indholdsmæssige emner, der kommer til drøftelse.

Der foreligger før mødet udkast til vedtagelse af en generel erklæring om Konventionen (Riga-erklæringen) og en udtalelse om PRTR-protokollen. Der foreligger herudover udkast til 9 beslutninger fordelt på Konventionens hovedemner.

De danske holdninger er i generel overensstemmelse med de foreløbige EU-holdninger på området, som forventes endeligt afklaret under EU-koordinationen på det 10. arbejdsgruppemøde til Konventionen, der afholdes d. 8. – 10. juni 2008 umiddelbart forud for MOP 3.

1. En langsigtet strategisk plan for det videre arbejde under konventionen

Udkastet til planen består af 3 fokusområder: 1. Implementering. 2. Udvidelse, herunder af antallet af parter til konventionen og hurtig ikrafttræden af den tilknyttede protokol om et forureningsregister (PRTR) og 3. Udvikling af konventionens bestemmelser og principper. Planen angiver ikke nogen tidsmæssig horisont, men 5 og 10 år har været nævnt. Planen skal danne rammen for udarbejdelse af fremtidige arbejdsprogrammer.

Danmark støtter, at planens hovedfokus bør være på den fortsatte implementering og overholdelse af konventionen da Overholdelseskomiteens arbejde viser, at der er stort behov herfor og i mindre grad på de to øvrige fokusområder.

2. Riga-erklæringen

Der foreligger et udkast til Riga-erklæring, der indeholder en status på konventionens vigtigste indsatsområder og en bekræftelse af de forpligtigelser, som medlemslandene har påtaget sig. Særligt vigtigheden af implementering og overholdelse af Århuskonventionen er understreget.

Danmark er enig i det valgte fokus i erklæringen, idet implementering og overholdelse er nøgleelementer for konventionens gennemførelse.

3. Protokollen om et elektronisk forureningsregister (PRTR)

Der er vedtaget en protokol i 2003 til konventionen om PRTR (Pollutant Release and Transfer Register), der er et forureningsregister, der primært indeholder oplysninger om emissioner fra navngivne enkeltvirksomheder.

PRTR har til formål at give offentligheden adgang til miljøoplysninger om enkeltvirksomheder via internettet.

Det forventes, at de sidste EU-lande, herunder Danmark, vil ratificere protokollen i 2008, så den kan træde i kraft, og det første partsmøde kan afholdes i 2009. Det var oprindeligt planen, at protokollen skulle være trådt i kraft, så det første partsmøde kunne afholdes i forlængelse af MOP 3 til konventionen, men i stedet er der arrangeret en særlig begivenhed om PRTR på MOP 3. Der foreligger et udkast til en udtalelse om PRTR-protokollen, der skal tilskynde til en hurtig ratifikation.

Danmark støtter en hurtig ratifikation og forventer at ratificere protokollen inden udgangen af 2008.

4. Adgang til klage og domstolsprøvelse

Der foreligger et udkast til beslutning om at forlænge det nuværende praktiske samarbejde med bl.a. erfaringsudveksling parterne imellem og undersøgelser af mulighederne for begrænsning af barrierer – herunder økonomiske – for at få sager prøvet, søgsmålskompetence, udvikling af informations- og uddannelsesmateriale, effektive retsmidler og mulighederne for anvendelse af alternative konfliktløsningsmetoder.

Danmark støtter, at arbejdet på området klageadgang og domstolsprøvelse fortsætter med fokus på praktisk samarbejde herunder erfaringsudveksling.

5. Implementeringsrapporter

Parterne skal til brug for partsmøderne aflevere en rapport over den nationale implementering af konventionen. Rapporterne skal indgå i en sammenfattende rapport som udarbejdes af Overholdelseskomitéen og sekretariatet til brug for partsmødet. Parterne skal på mødet tage stilling til konklusionerne i den sammenfattende rapport.

Danmark har den 14. december 2007 afleveret en rapport om den danske implementering af konventionen.

6. Overholdelseskomitéen

Der blev på 1. partsmøde i Lucca, Italien, nedsat en Overholdelseskomité. Den kan påse parternes overholdelse af konventionen. Komitéen er unik i internationale sammenhænge, da også private personer kan indbringe parterne for komitéen. Der er i perioden 2004-2008 indbragt 23 sager for komitéen. 5 af sagerne er blevet afvist. Komitéen har færdigbehandlet 11 sager op til 3. partsmødet. I sagerne vedrørende Albanien, Armenien, Kazakhstan, Litauen, Turkmenistan og Ukraine fandt komitéen, at der var forskellige mangler i overholdelse af konventionen. I sagerne vedrørende Belgien, Ungarn, Rumænien, EU og Danmark konkluderede komitéen, at disse ikke havde overtrådt konventionen.

Den danske sag ECE/MP.PP/2008/5/Add.4 findes på UNECEs hjemmeside www.UNECE.org/env/pp/mop3.

Partsmødet skal tage stilling til komitéens rapport og forventes at vedtage en beslutning med forslag til foranstaltninger, anmodninger, anbefalinger vedrørende de pågældende lande.

Danmark finder det vigtigt, at konventionen overholdes.

Øvrige emner

Foruden de 6 ovenfor nævnte emner forventes følgende emner behandlet:

- Finansiering af konventionens aktiviteter
- Arbejdsprogram for 2009-2011
- Valg af medlemmer til konventionsorganer
- Ikrafttræden af ændringer til konventionen, særligt ændringen om GMO (genetisk modificerede organismer).
- Offentlighedens deltagelse i internationale fora (PPIF (Public Participation in International Forums))
- Offentlig deltagelse i strategiske beslutningsprocesser (PPSD (public participation in strategic decision-making))
- Elektroniske informationsværktøjer (EIT og CHM (electronic information tools and clearing-house mechanism))

Officielle dokumenter

Officielle dokumenter til Partsmødet kan findes på hjemmesiden

www.unece.org/env/pp/mop3.